

A-, B- ja BE-ajokortin hankinta

Nyt lumien sulettua ja ilmojen lämmitessä alkaa monien mieleen hiipiä ajatus moottoripyörän ajokortin hankkimisesta. Takavuosina oli mahdollista saada moottoripyörän ajo-oikeus pelkän auton ajokortin suorittamisella, jolloin moottoripyörän erityispiirteitä ei mitenkään käyty erikseen läpi. Kuutio- tai tehorojajakaan ei ollut.

Nykyisin on jo lainsäädännössäkin lähdetty siitä, ettei kaksipyöräisen ajoneuvon hallinta ole itsestäänselvyys, vaan ajoneuvon hallintaa ja ajotekniikkaa on harjoiteltava turvalliseen liikenteeseen selviytymiseen.

Monessa tapauksessa kaksipyöräinnoistus alkaa jo mopoiässä (15v.), jolloin M-luokan (mopo) ajokortin saamiseksi suoritetaan tietokoneohjattu teoriakoe yleisistä mopolla ajamiseen liittyvistä asioista. Erillistä ajokoetta ei ole, joten ajoharjoittelu tapahtuu omatoimisesti toivottavasti jo ajokokemusta omaavan henkilön opastuksella. Jotkut autokoulut järjestävät mopokursseja käsittelytaidon omaksumiseksi.

Seuraavana innostuksen jatkuessa on vuorossa A1-ajokortin hankkiminen 16 vuoden iässä. Sen suorittamiseksi on kaksi mahdollisuutta: Autokoulu tai autokoulu + harjoituslupa. Molemmista tapauksissa kokelas saa teoriaopetuksen, tarvittavan käsittelyopetuksen sekä liikenneajon perusopetuksen autokoulusta. Loppu liikenneajon opiskelu tapahtuu joko jatkamalla autokoulussa, tai poliisin myöntämällä harjoitusluvalla. A1-luokan moottoripyörän sylinteritilavuus on max.125 kuutiokeskimetriä ja teho enintään 11kW. Tämöisellä menopelillä on hyvä harjoitella mukavan harrastuksen parissa.

Ajokokemuksen lisääntyessä 18 vuotiaana on mahdollisuus vaihtaa A1-ajokortti A-ajokortiksi joko suorittamalla auton ajokortin yhteydessä tai erikseen ilman auton ajo-oikeutta. A-ajokortti oikeuttaa kuljettamaan enintään 25 kW:n tehoista moottoripyörää.

Tehorojittamattoman moottoripyörän ajo-oikeus on mahdollista saada kahden vuoden kuluttua A-ajokortin myöntämisestä. Tässä niisanottu "pitkä kaava".

Toinen, nykyisin yleinen tilanne on moottoripyörän ajokortin suorittaminen vasta myöhemmin aikuisiällä auton ajokortin lisäksi. Mahdollisia ajokorttilajeja on A1 max 11kW, A<25kW tai A>25kW. Yli 25kW:n tehoinen A-ajokortin vähimmäisikä on 21 vuotta. Ajokortin suoritusapuja on periaatteessa samat kaksi, kuin 16 vuotiailla A1-ajokortin suorittajilla: Autokoulu tai autokoulu + harjoituslupa. Lisämahdollisuutena on hankkia opetuslupa moottoripyörälle.

Näiden "myöhäisheränneiden" motoristien suhteen on kouluttajilla sekä tutkinnon vastaanottajilla suuri vastuu heidän liikenteessä selviytymisestään, koska vähimmillään on mahdollista jopa vain 6*25min. ajoharjoittelulla saada moottoripyörän ajo-oikeus. Koke-laasta saattaa tuntua kummalta, ettei moottoripyörällä selviytyisi liikenteessä, kun kerran autollakin selviää.

Kannattaa kuitenkin muistaa, että ajotaito muodostuu pääasiassa

kahden osa-alueen hallinnasta: ajoneuvon hallinnasta ja liikennetilanteiden hallinnasta. Liikennetilanteiden hallinta ei sinällään ole uutta jo aiemmin autolla liikenteessä mukana olleelle, mutta toisaalta ehkä hyvinkin vajavaisesta moottoripyörän hallintataidosta johtuen kuljettaja joutuu suuntaamaan hyvin suuren osan huomionkyvystään ajoneuvon hallintaan, jolloin liikennetilanteiden huomiointi saattaa jäädä hyvinkin heikoksi. Ajokokemuksen merkitystä ei voi liiaksi korostaa, ja toisaalta on muistettava, ettei ajokokemukseen ole oikotietä. Mallilla ja jatkuvalla harjoittelulla saa pikakoulutettukin aikuisikäinen motoristi itselleen mukavan ja mielenkiintoisen harrastuksen.

Yleisimmän ajokorttiluokan, B-luokan (autot max.3500 kg kokonaispainoltaan) kuljettajantutkinnon suorittamiseksi on kaksi mahdollisuutta: suorittaa autokoulukurssi tai anoa poliisilta opetuslupa. Opetussisällöt ovat molemmissa tapauksissa samanlaiset.

Teoriaopetus koostuu neljästä eri aihekokonaisuudesta: Kuljettajana liikenteessä, Ajaminen liikennetilanteissa, Itsenäinen ajaminen sekä Ajaminen vaikeissa olosuhteissa. Ajo-opetus muodostuu auton käsittelyopetuksesta ja ajo-opetuksesta liikennetilanteissa. Ajo-opetukseen liittyy maantiellä ajamisen harjoittelua, jonka lisäksi ensimmäisen vaiheen opetukseen

on sisällytettävä ajoharjoittelua vaikeissa olosuhteissa ajamisesta erityisellä ajoharjoitteluradalla. Kuljettajaopetukseen on sisällytettävä myös pimeällä ajamisen opetus siihen soveltuvana vuodenaikana kuljettajaopetuksen ensimmäisen vaiheen yhteydessä, tai mikäli se ei ole mahdollista, toisen vaiheen yhteydessä. Autokoulussa annettavaa opetusta valvoo AKE:n ohjeiden mukaan tutkinnon vastaanottaja.

Opetuslupa voidaan pääsääntöisesti myöntää vain saman perheen jäsenelle. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvan hakijalla on vähintään kolmen vuoden ajokokemus opetusajoneuvon luokkaan kuuluvalla ajoneuvolla sekä tutkinnon vastaanottajan ajoneuvohallinnon yksikön antamien ohjeiden mukaisesti hyväksymät tiedot opettavista asioista. Opetusluvun hakijan opetusalan tutkintokäytäntö ajoneuvohallinnon yksikön hyväksymää kysymysaineistoa käyttäen, jolle ajoneuvohallinnon yksikkö toisin määrää. Opetuslupa saadaan myöntää enintään kuusi kuukautta ennen kuin opettava täyttää opetusajoneuvon luokkaa vastaavan ajokortin saamiselle säädetyn vähimmäisiän. Opetuslupa myönnetään enintään yhdeksäksi kuukaudeksi. Uutta lupaa ei saa ilman pätevää syytä myöntää. Ajo-opetus on annettava luvassa määrättyllä ajoneuvolla, joka on muutoskatsastuksessa hyväksytty

kuljettajaopetukseen käytettäväksi. Opetusluvassa määrätyn auton on täytettävä kouluajoneuvoja koskevat vaatimukset. Opetukseen käytettävässä B-luokkaan kuuluvassa ajoneuvossa on oltava erillinen jarrupoljin opettajalle, ulkopuolinen taustapeili opettajaa varten ja turvavyöt sekä opettajaa että opetettavaa varten.

B-luokan ajoneuvolla perävaunun vetoon on joissain tapauksissa kuljettajalla oltava **BE-luokan ajokortti**. Ilman BE-ajokorttia saa vetää enintään 750 kg:n kokonaisuudessaan perävaunua rajoituksetta (kevyt perävaunu). Perävaunun kokonaisuusmassan noustessa yli 750 kg:n ajokorttivaatimukset muuttuvat BE-ajokortti vaaditaan, jos

1. Auton ja perävaunun yhtenälaskettu kokonaisuusmassa (tieto löytyy rekisteriotteista) on yli 3500 kg ja perävaunun kokonaisuusmassa on yli 750 kg.
2. Perävaunun kokonaisuusmassa on suurempi kuin auton omamassa.

BE-luokan kuljettajantutkintoon sisältyy erillinen ajoneuvoyhdistelmän käsittelykoe peruutus-, kytkentä- ja pysäköinti (yhdistelmän irrotus) tehtävienä.

Tutkintoon tulevalta edellytetään B-luokan ajo-oikeus.

Kuljettajantutkinto sisältää sekä teoria-, että ajokokeen.

Teoriakoe on 90-luvun puolivälissä ollut tietokoneohjattu koe, joka muodostuu 10:stä ajoneuvoluokka-kohtaisesta yleisestä kysymyksestä sekä 50:stä liikennetilanteen kysymyksestä. Kokelas saa palautteen kokeen tuloksesta heti kokeen jälkeen yleiskuvauksena tehtyjen virheiden laadusta ja määrästä. Hyväksytty teoriakoe on voimassa 6kk.

Ajokoe on kestoltaan 45 min. alkaen n.5 min. aloituskeskustelulla, jonka tavoitteena on luoda kontakti kokelaaseen sekä ajo-ohjeiden ym. antaminen. Ajon osuus on n.30 min. jota seuraa n.10 min. palautekeskustelu, jonka pohjana on kokelaan ennen ajokoetta antama oma arvio omista taidoistaan. Arvioitavia osa-alueita ovat: Ajoneuvon käsittely, Liikennetilanteiden hallinta, Kevyen liikenteen huomiointi, Sujuvuus/suunnittelmallisuus, Riskien tunnistaminen ja Taloudellinen ajaminen. Arvioiden yhteneväisyys tutkinnon vastaanottajan ja kokelaan välillä merkitään tutkintokorttiin.

Hyväksytyt ajokokeet jälkeen kokelas saa 2 vuotta voimassa olevan lyhytaikaisen ajokortin, jonka voimassaoloaikana tulee suorittaa ns. 2 vaiheen kurssi. Kurssi voidaan suorittaa 6 kk. kuluttua lyhytaikaisen ajokortin myöntämisestä, mutta lyhytaikainen ajokortti voidaan kuitenkin vaihtaa pitkäaikaiseksi ajokortiksi aikaisintaan 18 kk. kuluttua lyhytaikaisen ajokortin myöntämisestä. Ajo-oikeus on voimassa, kunnes ajo-oikeuden haltija täyttää 70 vuotta.

Tutkinnon vastaanottajat toivottavat mukavia ja turvallisia ajokilometrejä.

Keijo Sirkki
Ajovarma Oy
Helsingin tutkintopisteiden esimies

Yleisimmän ajokorttiluokan, B-luokan, kuljettajantutkinto on suoritettu. Tutkintopaikkana oli tässä tapauksessa Hakuninmaa, joka samoin kuin Aleksis Kiven kadun toimipiste palvelee Helsingin aluetta. Hakuninmaa on myös Vantaan alueen tutkintopaikka.

Helsingin toimialueella eri ajoneuvoyhdistelmien ajokokeet ja niihin liittyvät käsittelykokeet on keskitetty Helsingin katsastusasemalle Hakuninmaalle.